

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE ISTORIE "N. IORGA"

REVISTA ISTORICĂ

fondator N. Iorga

*„A doua oară Moldova răsăriteană
e smulsă din trupul nostru național.
Vom lucra ca să o recîștigăm”.*

Nicolae Iorga, Iunie 1940

August 1901

Moldova răsăriteană și-a recîștigat libertatea;
România renaște.

Institutul de istorie „Nicolae Iorga”

Serie nouă, tomul 2 1991

7-8

Iulie - August

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE
www.dacoromanica.ro

ACADEMIA ROMÂNĂ

Institutul de Istorie „N. IORGA”

COLEGIUL DE REDACȚIE

ȘERBAN PĂPACOSTEA (*redactor șef*), PAUL CERNOVO-
DEANU, VIRGIL CIOCÎLTAN, FLORIN CONSTANTINIU,
EUGEN DENIZE, MIHAI OPRIȚESCU, GEORGETA PENELEA
FILITTI, NAGY PIENARU, APOSTOL STAN, ION STANCIU.
ANATOL ȚĂRANU

„REVISTA ISTORICĂ” apare de 6 ori pe an în numere duble.
În țară abonamentele se primesc la oficiile poștale și difuzori de
presă prin întreprinderi și instituții. Prețul unui abonament este
de 180 lei.

Cititorii din străinătate se pot abona adresându-se la ROMPRES-
FILATELIA. Departamentul Export-Import, presă P.O. Box
12-201. Telex 10 376 prsfi r- București; Calea Griviței nr. 64—66

REDACȚIA: MIHAI OPRIȚESCU
NAGY PIENARU

Manuscrisele, cărțile și revistele
pentru schimb precum și orice cores-
pondență
se vor trimite pe adresa redacției
revistei
„REVISTA ISTORICĂ”.

Adresa Redacției
B-dul Aviatorilor nr. 1
71247 — București, tel. 50.72.41.

www.dacoromanica.ro

REVISTA ISTORICĂ

SERIE NOUĂ
TOM II, NR. 7—8
Iulie — August 1991

MODERNISM ȘI CONSERVATORISM ÎN SOCIETATEA ROMÂNEASCĂ, 1829—1914

ANASTASIE IORDACHE, Contrastul dintre anacronic și modern în Regulamentele Organice ale Principatelor Române	351
APOSTOL STAN, Elemente de modernitate ale agriculturii românești, 1831—1864	369
VALERIU STAN, Cîteva considerații în legătură cu „Monstruoasa coaliție” și durata existenței ei	383

SURSE INEDITE

GRIGORE CHIRIȚĂ, Un document necunoscut din 1856 despre soarta Basarabiei	399
I. C. FILITTI: Jurnal (IV) (<i>Georgeta Penelea-Filitti</i>)	402
ALEXANDRU DUȚU, FLORIN CONSTANTINIU, Raidul american asupra Ploieștiului din 1 august 1943. Mărturie inedită	412

VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ

Academia Română — simpozion închinat comemorării unei jumătăți de veac de la asasinarea lui Nicolae Iorga (<i>Lucian Cruceanu</i>); Sesiunea științifică închinată împlinirii a 50 de ani de la uciderea lui Nicolae Iorga (<i>Mihai Oprîșescu</i>); Reuniune științifică dedicată comemorării lui Nicolae Iorga la 50 de ani de la moartea sa (<i>Constantin Șerban</i>); Colocviu internațional „La noblesse dans les pays habsbourgeois, 1815—1914”, Strasbourg, 7—9 iunie 1990 (<i>Șerban Rădulescu-Zoner</i>); Colocviul „Matia Corvin și Europa Centrală — 1458—1490”, Budapesta, 15—18 octombrie 1990 (<i>Ileana Căzan</i>); Cel de-al XI-lea Congres de istorie turcă (<i>Cristina Feneșan, Constantin Șerban</i>)	427
--	-----

RECENZII

VIORTEL ROMAN, <i>Rumänien im Spannungsfeld der Grossmächte, 1774—1878. Die Donaufürstentümer vom osmanischen Vasallentum zur europäischen Peripherie; 1878—1944. Von der okzidentalischen Peripherie zum orientalischen Sozialismus</i> , Dieter Falk Verlag, Offenbach, 1987, XXIV + 192 p.; 1989, 260 p. (<i>Bogdan Murgescu</i>)	443
--	-----

„Revista istorică”, tom II, nr. 7—8, p. 347—468, 1991

www.dacoromanica.ro

SILVIU DRAGOMIR, <i>Studii privind istoria revoluției române de la 1848</i> , ediție, introducere, note, comentarii de Pompiliu Teodor, Edit. Dacia, Cluj-Napoca, 1989, 218 p. (<i>Dan Berindei</i>)	445
HARRY HEARDER, <i>Europe in the Nineteenth Century 1830—1880</i> , second edition, Longman, London and New York,* 1988, XVIII + 490 p. (<i>Ștevei-Mircea Catalan</i>)	446
TACŪS-SELMĂNI, <i>Tarihname</i> (Cartea istoriei), editat de Ismail Aka, Türk Tarih Kurumu Basimevi, Ankara, 1988, 136 p. + 175 p. fotocopii (<i>Nagy Pienaru</i>)	450
* * * BULETIN BIBLIOGRAFIC	453

REVISTA ISTORICA

NOUVELLE SÉRIE
TOME II, Nos 7—8
Juillet — Août 1991

MODERNISME ET CONSERVATORISME DANS LA SOCIÉTÉ ROUMAINE, 182⁰—1914

ANASTASIE IORDACHE, Le contraste entre anachronique et moderne dans les Règlements Organiques des Principautés Roumaines	351
APOSTOL STAN, Éléments de modernité dans l'agriculture roumaine, 1831—1864	369
VALERIU STAN, Quelques considérations concernant la „Monstrueuse coalition” et la durée de son existence	383

SOURCES INÉDITES

GRIGORE CHIRIȚĂ, Un document inconnu de 1856 concernant la situation de la Bassarabie	399
I. C. FILITTI: Journal (IV) (<i>Georgeta Penelca-Filitti</i>)	402
ALEXANDRU DUȚU, FLORIN CONSTANTINIU, Le raid américain sur Ploiești le 1 ^{er} août 1943. Une témoignage inédit	412

LA VIE SCIENTIFIQUE

Académie Roumaine — Symposium dédiée au 50 ^e anniversaire de l'assassinat de Nicolas Iorga (<i>Lucian Cruceanu</i>); 50 ans depuis l'assassinat de Nicolae Iorga — session scientifique (<i>Mihai Opreșescu</i>); Réunion scientifique dédiée à Nicolae Iorga à l'occasion du 50 ^e anniversaire de son assassinat (<i>Constantin Șerban</i>); Colloque internationale sur „La noblesse dans les pays habsbourgeois, 1815—1914”, Strasbourg, 7—9 juin 1990 (<i>Șerban Rădulescu-Zoner</i>); Colloque sur „Mathias Corvin et l'Europe Centrale”, Budapest, 15—18 octobre 1990 (<i>Ileana Căzan</i>); Le XI ^e Congrès d'histoire turque (<i>Cristina Feneșan, Constantin Șerban</i>)	427
--	-----

COMPTE RENDUS

VIOREL ROMAN, <i>Rumänien im Spannungsfeld der Grossmächte, 1774—1878. Die Donaufürstentümer vom osmanischen Vasallentum zur europäischen Peripherie; 1878—1944. Von der okzidentalischen Peripherie zum orientalischen Sozialismus</i> , Dieter Falk Verlag, Offenbach, 1987, XXIV + 192 p; 1989, 260 p. (<i>Bogdan Murgescu</i>)	443
--	-----

„Revista istorică”, tom II, nr. 7—8, p. 347—468, 1991

www.dacoromanica.ro

SILVIU DRAGOMIR, <i>Studii privind istoria revoluției române de la 1848</i> (Études sur l'histoire de la Révolution roumaine de 1848), édition, introduction, notes et commentaires de Pompiliu Teodor, Edit. Dacia, Cluj-Napoca, 1989, 218 p. (<i>Dan Berindei</i>)	445
HARRY HEARDER, <i>Europe in the Nineteenth Century 1830—1880</i> , second edition, Longman, London and New York, 1988, XVIII + 490 p. (<i>Sever-Mircea Catalan</i>)	446
TACŪ'S-SELMÂNÎ <i>Tarihname</i> (Cartea istoriei), éd. par Ismail Aka, Türk Tarih Kurumu Basimevi, Ankara, 1988, 136 p. + 175 p. photocopies (<i>Nagy Pienaru</i>)	450
* * * BULLETIN BIBLIOGRAPHIQUE	453